

Beszélgetés Huszár Istvánnal

1927. július 10-én, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Hernádkakon született. Előbb a sárospataki tanítóképző hallgatója volt, majd 1951-ben a budapesti közgazdaság egyetemen szerzett diplomát. 1949–1953 között az egyetem statisztika tanszékén demonstrátorként, majd tanársegédként dolgozott. 1953-tól 1963-ig előbb az MDP Központi Vezetősége, majd később az MSZMP Központi Bizottsága apparátusában a terv-, pénzügyi és kereskedelmi, valamint az államgazdasági osztályon dolgozott. 1963-tól a Hivatal első elnökhelyettesének tisztét látta el; 1969-től kezdődően pedig államtitkári rangban annak elnöke lett. 1973 és 1980 között miniszterelnök-helyettes, ezen belül 1975-től az Országos Tervhivatal elnöke. 1970-től 1989-ig az MSZMP KB, 1975 és 1980 között pedig a Politikai Bizottság tagja volt. 1980-ban az Országos Tervhivatal elnöki tisztségéből felmentették és a Társadalomtudományi Intézet főigazgatójának nevezték ki. 1980 és 1985 között, majd 1988-tól országgyűlési képviselő volt. 1985-től a Párttörténeti Intézet igazgatója. 1988. július 4-től 1989. október 15-ig a Hazafias Népfront főtitkára, illetőleg elnök-főtitkára volt. 1989 végén nyugdíjba vonult.

Nemzedékedet a „fényes szelek” nemzedékének szokták nevezni, vajon mennyire érzed magadra nézve igaznak ezt a megállapítást?

Büszkén vállalom, noha 1948-tól sokáig, sőt még manapság ismét gyakorta megbélyegző jelző. Ha nincsenek a népi kollégiumok, én aligha kerülök egyetemre.

Egy Zemplén megyei kis faluban, Hernádkakon születtem 1927-ben. Gyermekkorom ebben a környezetben telt. Apám földműves, napszámos, paraszt volt. Anyakönyvi kivonatomban is ez olvasható. Szülei csak úgy tudtak egy kis parasztházat felépíteni, hogy nagyapám 1901-ben kiment Amerikába, 1903-ban visszajött és az ott keresett pénzből épült fel a kis ház. Ezt egyébként megegyeszer végigcsinálta és abból a pénzből már földet is vettek. Az 1945. évi földreform során apám két hold földet kapott, ami az éhenhaláshoz sok, a jóllakáshoz kevés volt. Hét évvel a születésem után született meg a húgom.

Elemi iskoláimat a község egytanerős, hatosztályos, osztatlan református iskolájában, a polgári iskolát – jórészt magánúton – Szerencsen végeztem. Tizenhat évesen Sárospatakra kerültem, a református tanítóképzőben kezdtem el középiskolai tanulmányaimat, de különbözőzeti vizsgát téve végül is líceumban érettségiztem.

Az érettségi után a József Attila kollégiumba (ún. népi kollégiumba) kerültem. Vegyész-mérnök szerettem volna lenni, de a labordíjakat – mivel latin érettségim nem volt – magamnak kellett volna fizetni, így inkább a Műszaki Egyetem kereskedelmi szakára iratkoztam be, amely a Közgazdasági Egyetem elődje volt. Így kerültem közgazdasági pályára. Jól emlékszem, hogy az első közgazdasági jellegű kiadvány, amit megvettem a Statisztikai Zsebkönyv 1947. évi kiadása volt, és olyan élvezettel lapoztam, mintha egy irodalmi lektűr lett volna. Az egyetem mellett alkalmi munkákat végeztem. Időközönként feladatomból volt, például a Teleki Inté-

zetben, hogy a statisztikai évkönyvekből, a népszámlálási kötetekből cédulázzak, szociográfiai felvételek alapanyaga számára. Az egyetemen első évben *Laky Dezső* statisztika előadásait hallgattuk, az egyetemi reform után, a második évfolyamon, pedig *Theiss Ede* tartott nekünk előadásokat. Szerettem a matematikát, így harmadik évfolyamos koromban felajánlották, hogy az egyetem statisztikai tanszékén legyek demonstrátor. Ma ezt gyakornoknak mondanánk. A tanszéken *Theiss Edének* lettem a munkatársa, akinek ma is hálás vagyok azért, hogy bevezetett a matematikai statisztika rejtelmeibe. *Theiss Ede* a matematikai közgazdaságtudomány híve volt, nagy műveltséggel és nyelvtudással rendelkezett. Azt, hogy még ma is tudom értelmezni a matematikai modelleket, neki köszönhetem. Nem volt könnyű az egyetemen egyszerre gyakornoknak és hallgatónak is lenni, közben még az egyik közgazdász népi kollégium titkári posztját is betöltöttem. Ez a kettősség azonban jótékony hatással volt a tanulmányi eredményeimre, mivel egy gyakornok nem engedhette meg magának, hogy gyengén vizsgázzon.

Az egyetem elvégzése után mi történt?

Kézenfekvő volt, hogy az egyetemen belül a statisztikai tanszéken maradjak. Negyedéves koromban előbb *Theiss Ede*, majd *Péter (Pikler) György*, – aki a KSH elnökeként az egyetemen is tanított – mellett lettem tanársegéd. Közben sajnós *Theiss Edét* eltávolították az egyetemről a mondvacsinált indokkal, hogy ő a matematikai formalizmus híve, holott a statisztika – állították a szovjet és a hasonló nézetet valló magyar vitázók – elsősorban társadalomtudomány. 1953-ban szovjet aspirantúrára jelentkeztem, fel is vettek. Az akkori eljárási rend szerint a pártközpont „lekáderezte” a kiküldendő jelöltek. Velem *Friss István*, a pártközpont terv-, pénzügyi és kereskedelmi

osztályának vezetője beszélgetett el, melynek eredményeképpen hozzájárultak a szovjetunióbeli tanulmányaimhoz. Néhány hét múlva azonban újra behívtak a pártközpontba, ahol közölték velem, hogy nem mehetek aspirantúrára, hanem a pártközpontban kell dolgoznom – így döntött a Titkárság –, és ezt megbeszéltek a tanszékvezetővel, *Péter Györggyel* is. Úgyhogy 1953. április 20-án megkezdtem a munkát a pártközpont terv-, pénzügyi és kereskedelmi osztályán. Itt röviden megemlíteném, hogy 1948 elején léptem be a kommunista pártba, mely lépésre elsősorban társadalmi státusom, valamint már korábban a pártba belépett, előttem nagy tekintéllyel bíró egyik tanítóm és baráti környezetem inspirált.

Ezek szerint nagyon fiatalon, 26 évesen a hatalom centrumába, a pártközpontba kerültél. Mi volt a feladatod? Hogyan történt a kapcsolattartás a Hivatal vezetésével, személy szerint Péter Györggyel?

Amikor a pártközpontba kerültem egyik első megbízásom az volt, hogy véleményezzem a Hivatal egyik – egyébként titkos – jelentését az életszínvonal alakulásáról. A jelentés kimutatta, hogy 1950 és 1952 között csökkent az életszínvonal Magyarországon. *Gerő Ernő* az akkori gazdasági csúcsvezető szólt *Friss Istvánnak*, hogy vizsgálta meg, mennyire helytállóak a KSH számai, *Friss István* odaadta nekem, hogy véleményezzem a jelentést. Némi vizsgálódás után jeleztem feletteseimnek, hogy a KSH nem tévedett, a számai és a következtetései egyaránt helytállóak. Mit mondjak, nagy sikert nem arattam, de a döntéshozók rosszallásukat a későbbiek során sem érzékeltették velem.

További feladatomból volt, hogy a politikai bizottság részére havonta készítsünk gazdasági helyzetjelentéseket. Minden munkatárs készített a maga területéről egy jelentést, s azt ne-

kem kellett összefoglalni a Pénzügyminisztérium, a Központi Statisztikai Hivatal és az Országos Tervhivatal, valamint a Magyar Nemzeti Bank beszámolóit is felhasználva. Természetesen mint pártközponti referensnek munkámhoz tartozott a kapcsolattartás a KSH vezetésével. A KSH elnökével, a főosztályvezetőkkel személyesen is rendszeresen érintkeztem, bár nem egyszer – s ez természetes volt – a fontosabb kérdéseket az elnök a pártközpont osztályvezetőjével, Friss Istvánnal beszélte meg. A KSH személyzeti ügyeiben ugyan kikérték a véleményemet, de azért az elnöknek módjában állt önállóan dönteni munkatársainak kiválasztásában.

A jelentés, amit említettél, titkos volt. Gondolom a kor szellemének megfelelően egy sor KSH-jelentés, illetve -anyag készült, mely nem került nyilvánosságra. Milyen arányban voltak titkosak az elkészült anyagok és hogyan, milyen módon szűrődött át a nyilvánosságba a tartalmuk?

Ebből a szempontból különböző korszakokat lehet megkülönböztetni. 1956 előtt igen szigorú volt a rendszer, hiszen készített a KSH napi, tíznapi (ezt nevezték „dekád”-nak), havi jelentést (ebből még megkülönböztettek előzetest és véglegest is). Ezek később ritkultak. A titkosítás feloldása terén nagy lépés volt Péter Györgynek az a döntése, hogy egy kötetben kiadatta a Hivatal 1949 és 1956 között készített titkos és szigorúan titkos jelentéseit, ezzel mintegy közkinccsé tette a KSH munkásságának korábbi eredményeit. Csak jelzem, hogy ezt a merész cselekedetét Péter György a pártközpont jóváhagyása, egyetértése nélkül hajtott végre, nem kis rosszallást kiváltva. Péter Györggyel baráti viszonyban levő Friss István úgy nyilatkozott, hogy ezzel a cselekedettel Péter György ércnél maradandóbb emlékművet állított magának.

1957-től kevesebb volt a titkos jelentés és a nyilvános kiadványok száma is egyre nőtt. Ugyanakkor a megmaradt titkos jelentéseket (például a havi titkos jelentéseket) központilag megszabott körnek küldték el (körülbelül 200–250 példány), és volt egy szuper titkos változat is (15–20 példány). Ez utóbbiban voltak olyan adatok, amelyek például a devizaforgalomra, az államadóságra vonatkoztak. Ezeknek a jelentéseknek nagy része aztán nyilvánosságra került, különböző könyvtárak, minisztériumok, kutatóintézetek kaptak belőle. Úgy gondolom, hogy ezek a titkos jelentések valós adatokat tartalmaztak, magának a KSH-nak az adatgyűjtési, adatfeldolgozási rendszere korrekt módon működött, csak a kor szellemének megfelelően ezeknek a nem kis nehézséggel és nagy munkával gyűjtött adatoknak egy része nem vagy késve került a nyilvánosság elé. Ebben az időszakban a KSH felülvizsgálta korábbi – elsősorban a nemzeti jövedelemre vonatkozó – számításait s azt lefelé korrigálta.

Elérkeztünk az 1960-as évek elejére, hogyan kerültél a KSH-ba?

Amikor 1963-ban a KSH-ba kerültem, előtte már két éven át a pártközpont gazdaságpolitikai osztályának helyettes vezetője voltam, a másik helyettes vezető egyébként *Bálint József*, a KSH későbbi elnöke volt. Ebben az időben a KSH elnökhelyettesi pozícióját *Hegedűs András* töltötte be, aki 1955–1956-ban (október 24-ig) a Minisztertanács elnöke is volt.

Hegedűs András 1956 után Moszkvába emigrált, majd amikor 1958-ban hazajött, Friss István maga mellé vette a Közgazdasági Intézetbe, majd ezt követően, 1961-ben lett a KSH elnökhelyettese. Főleg szociológiai kérdésekkel foglalkozott, kevésbé vett részt a KSH munkájában. Miután 1963-ban elment a KSH-ból, engem neveztek ki első elnökhelyettesnek, a másik elnökhelyettes *Szabady Egon* lett im-

már másodszer, mivel az 1950-es évek közepén már volt egyszer. Az akkori hivatali rendtartás szerint a gazdaságstatisztikai területért voltam felelős. *Nyers Rezső* – akinek jelentős szerepe volt abban, hogy a KSH-ba kerültem – azt adta feladatként, hogy hozzunk létre egy gazdaságkutató intézetet, egy dokumentációs központot, amely a nemzetközi közgazdasági irodalmat rendszerezi, és összefoglalva a politikai vezetés rendelkezésére bocsátja. Fontosnak tartotta az árstatisztika megreformálását is. Mindhárom kérése teljesült.

Az 1960-as évek KSH-jának jellemzőjeként szokták emlegetni, hogy sok olyan, a korabeli hatalom számára kellemetlen embert foglalkoztatott, akiket máshol nem fogadtak be?

Igen. Például *Bibó István* elhelyezéséhez volt némi közöm. Volt egy párthatározat, mely kimondta, hogy az 1963-ban közkegyelemben részesített elitéltek közül a legnevesebbek foglalkoztatását meg kell oldani. A pártközpontból szóltak, hogy *Bibó Istvánnak* keressek valamilyen állást. Akkor megkerestem Péter Györgyöt, hogy mi lenne, ha *Bibó Istvánt* a KSH Könyvtár alkalmazná, amúgyis dolgozott már könyvtárban. Ezután Péter György beleegyezésével és *Dányi Dezső* segítségével sikerült *Bibó*t a könyvtárba elhelyezni. Egy későbbi élményem *Andorka Rudolffhoz* kötődik, akit szerettünk volna kiküldeni egy külföldi konferenciára. A Belügyminisztérium nem akart *Andorkának* útlevelet adni, nem volt könnyű meggyőzni őket, hogy sem a családi háttere, sem az 56-os szereplése nem indokolja ezt az eljárást. Azt hiszem, a Hivatal 1960-as évekbeli jó teljesítményeihez a hasonló kvalitású szakembereknek a foglalkoztatása is hozzájárult.

Az 1960-as évek közepének nagy eseménye volt, hogy a politikai döntéshozók elhatározták,

az új gazdaságirányítási rendszer bevezetését. Az előkészítő munkákban milyen szerep hárult a KSH-ra és dolgozóira?

A Hivatal ebben a feladatban tevékeny részt vállalt. Péter György tagja volt a *Nyers Rezső* vezette főbizottságnak. Ennek a bizottságnak két albizottságát, a statisztikai és számviteli, valamint az ellenőrzésit én vezettem. Volt egy tervezési albizottság is, ezt *Hetényi István* vezette, melynek munkájában szintén részt vettem. Szorosan együttműködtem Péter Györggyel, mert igyekeztem a KSH véleményét, szempontjait érvényesíteni a munka során. A KSH-ban dolgozó kollégák közül különböző szinteken, többen is részt vettek a munkában. A KSH kisebb elemzéseket, adat-összeállításokat készített és folyamatosan szállította a legfontosabb adatokat, amelyek szükségesek voltak a döntésekhez. Nagy munka volt az egész KSH számára, fokozott az alaptevékenységén túl készültségben volt, hogy katonai műszóval éljek. A munka során érzékelhető volt, hogy milyen sokféle és bonyolult adatokra van szükség, ha az új gazdaságirányítási rendszer működését tanulmányozni akarjuk. Ez növelte a KSH jelentőségét és súlyát a döntéshozatali rendszerben.

Péter György elnöksége után te kerültél a KSH elnöki székébe. Egy ilyen meghatározó személyiség után, aki majdnem egy nemzedéknyi időn át vezette a Hivatalt, hogy élted meg ezt a váltást?

Valóban, akik ismerték őt, tudják, hogy egy határozott, öntörvényű ember volt. Mint korábban is említettem, egészen fiatal korom óta ismertem, az egyetemen is a keze alatt dolgoztam. Munkatársaként, mondhatom, jó partner volt, gyors gondolkodású, azonnal megértette a problémákat, határozottan és gyorsan intézkedett. Ezt a határozottságát, keménységét

gét sokan nehezen viselték. Viszonylag hosszú elnöksége alatt volt ideje az egész Hivatalt a saját képére formálni. A nagy mozgások az 1950-es évek elején zajlottak, amikor én a Hivatalba kerültem, már egy stabil, jól begyakorolt munkatársi gárdát találtam. Amikor átvettem az elnökséget, jelentős személyi változtatásokat nem kezdeményeztem.

Hivatalba lépésedet – gondolom – beárnyékolta Péter György halálával kapcsolatos események. Mit tudsz erről mondani?

Péter György közvetlen munkatársaként akkor szembesültem azzal, hogy valami probléma lehet tevékenységének, személyének megítélésében, amikor 1967-ben a statisztikai szolgálat 100 éves centenáriuma alkalmából Péter Györgyöt magas kitüntetésre javasoltam, amit a pártközpont azzal utasított vissza, hogy nyomozás folyik ellene. 1968 végén Péter György súlyos betegsége miatt kórházban fektült, letartóztatása is itt történt. Többször jártam nála a kórházban, hogy beszámoljak a KSH-ban folyó munkákról, igényelte ezt és érdekelték is a KSH-ban zajló események. Attól határozottan elzárkózott, hogy szóljon az ellene folyó eljárásról, vagy hogy bármiképpen kommentálja azt. Egyik 1968. évi decemberi MSZMP Központi Bizottság-üléstről kihívtak és kértek, hogy menjek vissza a KSH-ba, egy fontos üzenet vár. Mikor visszamentem, a KSH-ban egy belügyes tiszt hozta *Fock Jenő* miniszterelnök levelét arról, hogy ideiglenesen engem bíz meg a KSH vezetésével. A levélben nem jelezték, hogy Péter Györgyöt leváltották-e vagy sem. Ugyanakkor a belügyesek házkutatást tartottak Péter György irodájában. Péter György 1969. január 4-én bekövetkezett haláláig semmilyen tájékoztatást nem kaptunk az ellene felhozott vádokról és az eljárás menetéről. Nagyon szűkszavúak voltak az illetékesek, mi sem tudtunk többet a vádról, majd öngyil-

kosságának körülményeiről, mint a közvélemény.

1969. január végén kaptam meg a végleges kinevezésemet. A halálát követő néhány hónap nagyon nehéz időszak volt, hiszen a KSH egyik meghatározó személyisége hunyt el, akit sokan tiszteltek.

Ha szólnál néhány szót elnöki, elnökhelyettesi periódusod néhány meghatározó szakmai eseményéről, problémájáról, gondolkodok például a társadalomstatisztikai főosztály létrehozására és a főbb gazdasági és társadalmi folyamatok statisztikai mérésére tett erőfeszítésekre.

Annak ellenére, hogy pályafutásom során főleg gazdasági, gazdaságstatisztikai kérdésekkel foglalkoztam, mindig is érdekelték a társadalom rétegződésével, a társadalmi mobilitással kapcsolatos kérdések. A KSH-ban volt ennek hagyománya, hiszen az akkori Közgazdasági főosztályon folytak a jövedelemmel, szegénységgel, a rétegződéssel és egyéb társadalmi kérdésekkel kapcsolatos vizsgálatok. Úgy gondoltuk, hogy érdemes lenne az ilyen vizsgálatokat külön főosztályi keretben végezni. Szerencsémnek tartom, hogy két olyan szakembert sikerült megnyerni ehhez a munkához, mint *Cseh-Szombathy László* és *Andorka Rudolf* és egy olyan menedzserfőosztályvezetőt, mint *Illés János* voltak.

A lényeg: elindult, – vagy inkább felgyorsult – a magyar statisztikai rendszer korszerűsítése. A hazai gazdaságirányítási reformok követelményei mellett ehhez az élénkülő – elsősorban az ENSZ-en belüli – nemzetközi kapcsolatok is hozzájárultak. A gazdasági fejlettség nemzetközi összehasonlítását végző munkákban a KGST két tagországa – Magyarország és Lengyelország – vett részt. Majd ezek a nemzetközi összehasonlítások egyre kiterjedtebbek lettek. Számos korábban alkalmazott módszert, mérési elvet újragondoltunk. A nemzeti jövedelem számítása mellett

a bruttó nemzeti termék számítását is bevezettük. Erről alapos elméleti viták folytak. Az árstatisztikát nem a vállalati jelentésekre, hanem független adatfelvételi apparátusra alapoztuk. Ez is egyik eleme volt a reprezentatív módszerek széles körű alkalmazásának. Bevezettük az ipari termelés ún. terméksoros indexét. Kiterjedtebb és modernebb lett a statisztikai munka gépesítése, és még sorolhatnám. Természetes, hogy ez nem az én, hanem a Hivatal egész kollektívájának az érdeme. A KSH munkatársai érzékenyek voltak az újra, örömmel kezdeményeztek s vettek részt a munkában.

1973-ban tíz évi hivatali tevékenykedés után más területen folytattad pályafutásod. Mennyire volt ez önkéntes elhatározás?

Hát igen, amikor felmerült, hogy el kell hagynom a KSH-t, megpróbáltam meggyőzni Nyers Rezsőt, a gazdaságpolitika akkori irányítóját, hogy maradhassak a KSH-ban. Nyers megkérdezte tőlem, hogy miért ragaszkodom a Hivatalhoz. Erre én viszontkérdéssel válaszoltam. Kérdeztem tőle, hogy ismeri-e a KSH vezető munkatársait. Megnyugodtam, mert ha kissé talán sértődötten is, de igennel válaszolt. Akkor mondjon néhány ilyen nevet az Országos Tervhivatal gárdájából – mondtam. Sokkal rövidebb volt a lista. Ekkor azt feleltem: látja, ezért szeretnék továbbra is a KSH-ban dolgozni, mert az általa is elismert szakemberektől és intézménytől nehéz lenne megválni. Sokrétű pályafutásomat végiggondolva ma is a KSH-ban eltöltött évekre emlékszem vissza legszívesebben. Végül mégis meghozták a döntést elhelyezéséről. Előbb az Országos Tervhivatal államtitkára, majd a Minisztertanács elnökhelyettese lettem és a Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Bizottságának elnöke. Innen kerültem vissza az Országos Tervhivatalba elnöknek, és maradtam a Minisztertanács elnökhelyettese.

Ezen kívül több pozíció is volt az 1973-at követő években. Voltál az MSZMP Társadalomtudományi Intézetének, majd később a Politikatörténeti Intézetének főigazgatója is. Ezekben a beosztásokban mennyire maradt meg a kapcsolatod a statisztikával és a KSH-val?

A tervezés – természetesen – nem nélkülözheti a statisztikát, a gazdaságtudományt, az előrejelzést, a nemzetközi kitekintést. Kértük és fel is használtuk a KSH adatait, megkérdeztük a független apparátus véleményét. Támazkodtunk a statisztika eredményeire. Hogy voltak vitáink, az természetes. A gazdasági, társadalmi folyamatok megítélése eltérhet egymástól. De feloldhatatlan ellentét soha nem alakult ki. A személyes kapcsolatok is kitérők voltak. Együtt dolgoztunk. A Társadalomtudományi Intézetben hasonló volt helyzet. Sok statisztikai hivatali munkatárs vett részt az Intézet munkájában, különösen a társadalmi-struktúra-elemzésben.

1989-ben mentél nyugdíjba, hogy telt az elmúlt 18 év?

Még egy rövid ideig a Hazafias Népfront elnök-főtitkára voltam, és ebből a beosztásból mentem nyugdíjba. Bár ahogy *Arany János* írta: „...Mily temérdek munka várt még! ... Mily kevés, amit beválték”. Nyugdíjazásomat abból a szempontból komolyan vettem, hogy már nem vállaltam új feladatot, pedig hívtak oktatónak és szakértőnek is. Nyugdíjasként figyelemmel kísérem az eseményeket, olvasom a hozzám elkerülő statisztikai évkönyveket, kiadványokat. Nagyon örülök, hogy a magyar statisztikai szolgálat egyre jobban integrálódik az európai statisztikai rendszerbe. Ez egyébként az én időmben is állandó törekvése volt a Hivatalnak.

Visszatekintve pályafutásodra mire vagy a legbüszkébb és milyennek látod a statisztiká-

nak, a statisztikát művelő fiataloknak a jövőjét?

Életemben sok elismerést kaptam, azonban leginkább arra vagyok büszke, hogy szülőfalum, Hernádkak képviselőtestülete 2006-ban díszpolgárrá választott. Az is jóleső érzéssel tölt el, hogy ifjúkorom alma matere, ma a sárospataki Tanítóképző Főiskola címzetes főiskolai tanári, a Közgazdaságtudományi Egyetem címzetes egyetemi tanári címmel tüntetett ki.

Sikeres volt az életutam? Ezt ítélik meg mások! Igyekeztem becsülettel helytállni. A statisztikára mindig – bárhol dolgoztam is – úgy tekintettem, mint a társadalmi önismeret nélkülözhetetlen eszköze. Hogy visszaéltek és visszaélnék velem? Ezért nem a mérőműszer a hibás: *Goethe* írja: „Régi módszer és mégis

új, minden időnek jó szokása, számfacsarással, huncutul csalódást kelteni rakásra!” A szakma becsületét soha nem akartam kockáztatni. Szerettem a munkámat s a munkámhoz a családi háttér mindig megvolt. Közgazdász feleségem, akit most egy éve vesztettem el – első és egyetlen munkahelye a Tervhivatal volt –; a vegyészmérnök lányommal együtt mindig megértettek, segítettek. Harmonikus volt családi életünk, ezért bírtam ki a gyakorta nehéz terheket.

Jó egészséget és sok sikert kívánok a továbbiakban.

Dr. Lakatos Miklós,

a *Statisztikai Szemle* főszerkesztője

E-mail: miklos.lakatos@ksh.hu

Hírek, események

Jutalom. Közszolgálati jogviszonyban töltött idejük alapján 2008. január hónapban jubileumi jutalomban részesültek.

25 éves szolgálatért: *Géczy Lászlóné*, Vállalkozás-statisztikai főosztály.

30 éves szolgálatért: *Pálmai Péter*, Informatikai főosztály; *Konstanzerne Nübl Erzsébet*, Pécsi Igazgatóság.

35 éves szolgálatért: *Haasné Kirchkeszner Magdolna*, Veszprémi Igazgatóság; *Kiszel Julianna*, Debreceni Igazgatóság; *Augusztinné Timár Éva*, Miskolci Igazgatóság; *Bak Józsefné*, Népeségstatisztikai főosztály; *Téglásy Lászlóné*, Műszaki és rendszertechnikai főosztály; *Fóris Attila*, Informatikai főosztály; *dr. Szép Katalin*, Statisztikai kutatási és módszertani főosztály.

2008. február hónapban jubileumi jutalomban részesültek:

25 éves szolgálatért: *Gutainé Kiss Marianna*, Veszprémi Igazgatóság; *Szemán Zsuzsanna*, Mezőgazdasági és környezet statisztikai főosztály; *Grábics Ágnes*, Életszínvonal és munkaügy-statisztikai főosztály; *Babarczy Péterné*, Nemzeti számlák főosztály.

30 éves szolgálatért: *Dancs Kálmán*, Veszprémi Igazgatóság; *Bácskay Andrea*, Társadalmi szolgáltatások-statisztikai főosztály; *Szabó Vilma*, Vállalkozás-statisztikai főosztály; *Szabóné Tóth Irén Erzsébet*, Debreceni Igazgatóság.

35 éves szolgálatért: *Varga Éva*, Informatikai főosztály.

Konzultatív szakértői vizsgálat a KSH-ban. 2007. május 30. és június 1. között az Eurostat szakértői csoportja meglátogatta a Központi Statisztikai Hivatalt, és a vezető